

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 3Cdo/170/2019
Identifikačné číslo spisu: 1314214563
Dátum vydania rozhodnutia: 18.02.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Daniela Sučanská
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:1314214563.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ N. W. a 2/ V. W. bývajúcich v N., zastúpených spoločnosťou Advokátska firma TROKAN & URBANČOKOVÁ, v.o.s., so sídlom v Trenčianskych Tepliciach, Dom Pavla, Ľ. Štúra č. 5, IČO: 36 333 158, proti žalovanému JUDr. M. R., advokátovi so sídlom v N., o zaplatenie 96 700 € s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 21 C 442/2015, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 21. februára 2018 sp.zn. 6 Co 7/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalobcovia majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Žalobcovia sa v konaní domáhali, aby žalovaný bol zaviazaný k povinnosti zaplatiť im sumu vo výške 96 700 € spolu s 9,25 % ročným úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 22. júna 2011 do zaplatenia titulom bezdôvodného obohatenia. Žalobu odôvodnili tým, že 27. mája 2011 ako predávajúci uzavreli s kupujúcou S. O. kúpnu zmluvu (ďalej len „kúpna zmluva“), ktorej predmetom bol predaj pozemkov v katastrálnom území S., obec N. (bližšie konkretizované v tejto zmluve čl. 5 - 7). Kúpna zmluva bola autorizovaná žalovaným JUDr. M. R. ako advokátom (Advokátska kancelária JUDr. M. R., S., číslo zápisu v zozname advokátov SAK XXXX). V zmysle čl. III. ods. 2 kúpnej zmluvy mala kupujúca dohodnutú kúpnu cenu 96 700 € zaplatiť predávajúcim v deň podpisu zmluvy vloženie kúpnej ceny na bankový účet žalovaného vedený v Slovenskej sporiteľni, a.s. číslo účtu: XXX XXX XXXX/XXXX a žalovaný podľa čl. III. bod 5 kúpnej zmluvy bol povinný kúpnu cenu poukázať v prospech predávajúcich najneskôr do 5 dní od povolenia vkladu do katastra nehnuteľností. Kupujúca si svoju povinnosť splnila, 27. mája 2011 zaplatila kúpnu cenu 96.700 € na účet žalovaného, vklad do katastra nehnuteľností bol povolený 16. júna 2011 (č. p. pod č. V-133344/11). Žalovaný mal kúpnu cenu zo svojho účtu poukázať žalobcom najneskôr do 21. júna 2011, túto povinnosť si však nesplnil a na úkor žalobcov sa bezdôvodne obohatil. Od 22. júna 2011 sa tak žalovaný dostal do omeškania, vzhľadom k čomu si žalobcovia uplatnili tiež úroky z omeškania v zmysle § 517 ods. 1, 2 zákona č. 40/1964 Zb.

Občianskeho zákonníka (ďalej len „Občiansky zákonník“), § 3 Nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z.z. účinného do 31. januára 2013 (ďalej len „Nariadenie vlády“).

2. Okresný súd Bratislava III (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 27. júna 2017 č.k. 21 C 442/2015-255 žalovaného zaviazal k povinnosti v lehote troch dní zaplatiť žalobcom sumu 96 700 € s 9,25 % ročným úrokom z omeškania zo sumy 96.700 € od 15. augusta 2012 do zaplataenia, vo zvyšku žalobu zamietol a žalobcom priznal plnú náhradu trov konania.

2.1. V odôvodnení rozsudku uviedol, že vec právne posúdil ako bezdôvodné obohatenie podľa § 451 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka. Na podklade vykonaného dokazovania mal preukázané, že žalovaný neunesol dôkazné bremeno svojho tvrdenia, že kúpnu cenu vyplácal v peňažných čiastkach k rukám žalobcu 1/ alebo JUDr. F. W., synovi žalobcov (ďalej len „syn“). O príslušenstve pohľadávky rozhodol podľa § 517 ods. 1, ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 Nariadenia vlády. V časti príslušenstva pohľadávky za obdobie od 22. júna 2011 do 14. augusta 2012 žalobu zamietol z dôvodu, že žalobcovia nepreukázali, že by pred 14. augustom 2012 oznámili žalovanému číslo ich bankového účtu, na ktorý žiadali kúpnu cenu poukázať. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1, § 262 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“).

3. Krajský súd v Bratislave (ďalej len „odvolací súd“) rozsudkom z 21. februára 2018 sp.zn. 6 Co 7/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil; žalobcom priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %. Rozhodnutie súdu prvej inštancie považoval za vecne správne (§ 387 ods. 1 CSP), s jeho odôvodnením sa odvolací súd v celom rozsahu stotožnil (§ 387 ods. 2 CSP) a na zdôraznenie jeho správnosti doplnil nasledovné:

3.1. K odvolacej argumentácii žalovaného ohľadne označenia „neexistujúceho“ žalovaného odvolací súd uviedol, že návrh mal podľa § 79 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“) okrem všeobecných náležitostí (§ 42 ods. 3 OSP) obsahovať meno, priezvisko, prípadne aj dátum narodenia a telefonický kontakt, bydlisko účastníkov, prípadne ich zástupcov, údaj o štátnom občianstve, pravdivé opísanie rozhodujúcich skutočností, označenie dôkazov, ktorých sa navrhovateľ dovoľáva, a musí byť z neho zrejmé, čoho sa domáha. Ak bola účastníkom fyzická osoba podnikateľ, návrh musel obsahovať obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo, ak bolo pridelené. Žalobcovia v žalobe žalovaného označili ako „JUDr. M. R., P., občan SR“. V kúpnej zmluve bol žalovaný označený ako „JUDr. M. R., IČO: 30 866 642, so sídlom S.“. Žalobcovia v popise skutkových okolností veci v žalobe uviedli, že kúpna zmluva, na základe ktorej žalobcovia previedli vlastnícke právo k pozemkom na kupujúcu, bola autorizovaná žalovaným JUDr. M. R. ako advokátom. Žalobcovia boli povinní žalovaného označiť ako fyzickú osobu podnikateľa advokáta. Podaním z 20. júna 2016 (č.l. 131) žalobcovia spresnili označenie žalovaného ako „JUDr. M. R., IČO: 30 866 642, A.“. Z listu Slovenskej advokátskej komory (č.l. 138) vyplynulo, že JUDr. M. R. pôsobil ako advokát so sídlom v N. od augusta 2006 do 11. februára 2013, so sídlom v N. od 12. februára 2013 do 30. júna 2014, so sídlom v N. od 1. júla 2014 do 22. februára 2016, so sídlom v N. od 23. februára 2016. V čase podania žaloby na súd (17. júna 2014) bolo sídlo žalovaného v N.. Žalobcovia tak podľa odvolacieho súdu správne označili žalovaného ako fyzickú osobu menom a v tom čase i aktuálnym sídlom. Neúplným označením žalovaného bolo iba to, že žalobcovia žalovaného neoznačili súčasne aj identifikačným číslom. Túto vadu však odstránili podaním z 20. júna 2016. Neuvedením identifikačného čísla pri označení žalovaného žaloba vykazovala iba vady, ktoré bol povinný súd prvej inštancie odstraňovať postupom podľa § 43 OSP účinného do 30. júna 2016. Vzhľadom k tomu, že žalobcovia v priebehu konania tento nedostatok odstránili sami, nebol zo strany súdu už tento postup potrebný. Či už v žalobe alebo v ďalšom podaní z 20. júna 2016 žalobcovia označili ako žalovaného totožný subjekt, a to JUDr. M. R., advokáta, nešlo pritom o neexistujúci subjekt, ale iba pri inak správne označenom žalovanom (jeho menom a sídlom), opomenuli uviesť jeho identifikačné číslo. Pokiaľ procesný úkon účastníka konania obsahuje zjavnú nesprávnosť, ktorej odstránenie nevyžaduje značnú procesnú aktivitu súdu (napr. rozsiahle dokazovanie), súd je povinný dať účastníkovi možnosť túto nesprávnosť napraviť ďalším procesným úkonom. Opak by bol ničím neodôvodnený formalistický a svojvoľný postup, ktorý je v rozpore s princípom materiálnej spravodlivosti, reprezentovaným článkom 1 Ústavy Slovenskej republiky a ustanovením § 1 a § 117 ods. 1 OSP a tým aj v rozpore s článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky. S poukazom na uvedené mal odvolací súd za to, že žalobcovia jasne a zrozumiteľne (a po

doručení podania z 20. júna 2016) aj úplne, označili za žalovaného subjekt, ktorým je fyzická osoba podnikateľ (advokát) JUDr. M. R.. Z týchto dôvodov sa odvolací súd nestotožnil s odvolacou argumentáciou žalovaného, že žalobcovia v konaní označili neexistujúci subjekt.

3.2. Podľa odvolacieho súdu žalobcovia uniesli dôkazné bremeno vo všetkých svojich tvrdeniach. Naproti tomu žalovaný v konaní nepreukázal svoje tvrdenie, že by vydal žalobcom kúpnu cenu. Žalovaný nepredložil jediný listinný dôkaz preukazujúci ním tvrdené skutočnosti o postupnom vyplácaní kúpnej ceny žalobcom, prípadne ich synovi. Nepreukázal ani to, že žalobcovia mali svojho syna splnomocniť na prevzatie kúpnej ceny, čo by bolo v rozpore s čl. III bod 3 kúpnej zmluvy. Procesná obrana žalovaného nebola potvrdená svedeckými výpoveďami viacerých svedkov v rámci dokazovania.

4. Žalovaný proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie, prípustnosť ktorého vyvodzoval z § 420 písm. b/, písm. f/ CSP a tiež z § 421 ods. 1 písm. b/ CSP.

4.1. Dovolateľ v dovolaní namietal pasívnu legitimáciu žalovaného (§ 420 písm. b/ CSP) s tým, že úschova kúpnej ceny nebola zrealizovaná so žalovaným ako advokátom v súlade s výkonom jeho advokácie. Súd prvej inštancie nemal podľa jeho názoru postupovať podľa § 43 OSP, ale žalobu pre neodstrániteľnú vadu zamietnuť.

4.2. V súvislosti s porušením práva na spravodlivý súdny proces (§ 420 písm. f/ CSP) dovolateľ vytýkal obom súdom, že nevykonali dokazovanie pre dovolateľa podstatným a ním navrhnutým výsluchom svedka, vykonané dokazovanie a skutkový stav nesprávne vyhodnotili. Oba súdy mu tak nesprávnym procesným postupom znemožnili, aby uskutočnil jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý súdny proces.

4.3. Na odôvodnenie prípustnosti svojho dovolania v zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP uviedol, že súdy oboch inštancií zároveň pochybili pri právnom posúdení veci. Nesprávne právne posúdenie veci videl v kritike viacerých úvah (argumentov) súdov oboch inštancií, prostredníctvom ktorých dospeli k nesprávnemu právnomu záveru, spočívajúcemu v preukázaní dôkazného bremena žalobcami a na strane druhej v nepreukázaní žalovaného, že kúpnu cenu žalobcom vyplatil.

4.4. Z týchto dôvodov navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil rozhodnutia súdov oboch inštancií a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

5. Žalobcovia sa k dovolaniu nevyjadrili.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 2 písm. b/ CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), skúmal prípustnosť dovolania bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP). Dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Stručné odôvodnenie (§ 451 ods. 3 veta prvá CSP) rozhodnutia odvolacieho súdu je uvedené v nasledovných bodoch.

7. Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok. Mimoriadnej povahy dovolania zodpovedá aj právna úprava jeho prípustnosti. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, (len) ak to zákon pripúšťa. To znamená, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu-ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, nemožno také rozhodnutie (úspešne) napadnúť dovolaním. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v ustanoveniach § 420 a 421 CSP.

I.

8. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. b/ CSP. Podľa § 420 písm. b/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu.

8.1. Naplnenie tohto odvolacieho dôvodu dovolateľ odvíja od nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného.

9. Dovolací súd v tomto smere považuje za potrebné uviesť, že procesnou subjektivitou strany konania

sa rozumie spôsobilosť mať procesné práva a povinnosti, ktoré zákon priznáva strane. Právna úprava procesnej subjektivity je obsiahnutá v § 61 CSP a má ju ten, kto má spôsobilosť na práva a povinnosti, inak len ten, komu ju priznáva zákon. Procesná subjektivita vyplýva z hmotnoprávných predpisov. Ustanovenie § 7 Občianskeho zákonníka upravuje spôsobilosť fyzických osôb mať práva a povinnosti, u právnických osôb to je ustanovenie § 19 ods. 2 Občianskeho zákonníka.

9.1. Od procesnej subjektivity je potrebné odlišovať vecnú legitímáciu, či už pasívnu alebo aktívnu. Vecnú legitímáciu má ten, kto je podľa hmotného práva nositeľom uplatneného práva alebo povinnosti. Vecná legitímácia a jej nedostatok je z hľadiska prípustnosti dovolania právne bezvýznamná.

9.2. Z vykonaného dokazovania vyplýva (bod. 3.1. rozhodnutia), že za žalovaného bola označená fyzická osoba podnikateľ (advokát) s vlastnou právnou subjektivitou, t.j. spôsobilý subjekt byť účastníkom v občianskoprávných vzťahoch, spôsobilý subjekt byť aj stranou civilného sporového konania (§ 61 CSP, predtým § 19 OSP). Nedostatok vecnej legitímácie podľa tohto ustanovenia nie je dôvodom prípustnosti dovolania; môže mať za následok len nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nie prípustnosť dovolania (porovnaj napr. R 34/1993., ako aj ďalšie rozhodnutia najvyššieho súdu sp.tn. 2 Cdo 152/2011, 3 Cdo 293/2008, 4 Cdo 103/2012, 5 Cdo 441/2014, 5 Cdo 13/2016, 6 Cdo 10/2012). Nemožno preto prijať názor dovolateľa, že konanie pred súdom prvej inštancie, resp. odvolacím súdom trpelo vadou podľa § 420 písm. b/ CSP

10. Z týchto dôvodov dospel odvolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania dovolateľa z ustanovenia § 420 písm. b/ CSP nevyplýva.

II.

11. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania tiež z § 420 písm. f/ CSP. Podľa § 420 písm. f/ CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

12. Z hľadiska prípustnosti dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nie je významný subjektívny názor dovolateľa tvrdiaceho, že sa súd dopustil vady zmätočnosti v zmysle tohto ustanovenia; rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (3 Cdo 41/2017, 3 Cdo 214/2017, 8 Cdo 5/2017, 8 Cdo 73/2017). Dovolací súd preto skúmal, či došlo k dovolateľom namietanej procesnej vade.

12.1. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú procesnú vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP, sú a/ zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b/ nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby svojou procesnou aktivitou uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

12.2. Podstatou práva na spravodlivý súdny proces je možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrovanou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov a iných orgánov Slovenskej republiky. Z práva na spravodlivý súdny proces ale pre procesnú stranu nevyplýva jej právo na to, aby sa všeobecný súd stotožnil s jej právnymi názormi a predstavami, preberal a riadil sa ňou predkladaným výkladom všeobecne záväzných predpisov, rozhodol v súlade s jej vôľou a požiadavkami. Jeho súčasťou nie je ani právo procesnej strany vyjadrovať sa k spôsobu hodnotenia ňou navrhnutých dôkazov súdom a dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (IV. ÚS 252/04, I. ÚS 50/04, I. ÚS 97/97, II. ÚS 3/97 a II. ÚS 251/03).

12.3. Pojem „procesný postup“ bol vysvetlený už vo viacerých rozhodnutiach najvyššieho súdu vydaných do 30. júna 2016 tak, že sa ním rozumie len faktická, vydaniu konečného rozhodnutia predchádzajúca činnosť alebo nečinnosť súdu, teda sama procedúra prejednávania veci (to ako súd viedol spor) znemožňujúca strane sporu realizáciu jej procesných oprávnení a mariaca možnosti jej aktívnej účasti na konaní (porovnaj R 129/1999 a 1 Cdo 6/2014, 3 Cdo 38/2015, 5 Cdo 201/2011, 6 Cdo 90/2012). Tento pojem nemožno vykladať extenzívne jeho vzťahovaním aj na faktickú meritórnu rozhodovaciu činnosť súdu. „Postupom súdu“ možno teda rozumieť iba samotný priebeh konania, nie však konečné rozhodnutie súdu posudzujúce opodstatnenosť žalobou uplatneného nároku.

13. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní namieta, že súdy rozhodli bez náležitého zistenia skutočného stavu, nevykonali žalovaným navrhnuté dôkazy, dôkazy vykonané v súdnom konaní nesprávne vyhodnotili, dovolací súd uvádza, že v zmysle ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nedostatočné zistenie skutkového (skutočného) stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu nezakladá vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP (1 Cdo 41/2017, 2 Cdo 232/2017, 3 Cdo 26/2017, 4 Cdo 56/2017, 5 Cdo 90/2017, 7 Cdo 11/2017, 8 Cdo 187/2017). Ústavný súd nedospel k záveru o ústavnoprávnej neudržateľnosti tohto názoru najvyššieho súdu (II. ÚS 465/2017).

14. Pre prípad, že dovolateľ vyvodzuje prípustnosť jeho dovolania podľa ustanovenia § 420 písm. f/ CSP aj z právnych záverov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie (čomu nasvedčuje obsah dovolania, § 124 ods. 1 CSP), dovolací súd uvádza, že už dávnejšie dospel k záveru, podľa ktorého realizácia procesných oprávnení sa účastníkovi neznemožňuje právnym posúdením (R 54/2012). Najvyšší súd zotrúva na tomto závere aj naďalej (R 24/2017 a 1 Cdo 202/2017, 2 Cdo 101/2017, 3 Cdo 94/2017, 4 Cdo 47/2017, 5 Cdo 145/2016, 7 Cdo 113/2017, 8 Cdo 76/2018).

15. Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že dovolateľ nedôvodne namieta existenciu vady konania uvedenej v § 420 písm. f/ CSP.

III.

16. Dovolateľ ďalej v dovolaní uviedol, že prípustnosť jeho dovolania vyplýva tiež z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

17. V zmysle § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je relevantná výlučne „právna otázka“, teda nie skutková otázka. Môže ísť tak o otázku hmotnoprávnu (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj o otázku procesnoprávnu (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). V prípade dovolania podaného v zmysle tohto ustanovenia je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania (1 Cdo 126/2017, 2 Cdo 20/2017, 3 Cdo 235/2016, 4 Cdo 89/2017, 5 Cdo 12/2017, 7 Cdo 42/2017, 8 Cdo 73/2017).

18. Aby na základe dovolania podaného podľa uvedeného ustanovenia mohlo byť rozhodnutie odvolacieho súdu podrobené meritórnemu dovolaciemu prieskumu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 432 ods. 1 CSP), musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP (porovnaj 2 Cdo 203/2016 a 6 Cdo 113/2017). K posúdeniu dôvodnosti dovolania (či dovolateľom napadnuté rozhodnutie skutočne spočíva na nesprávnom právnom posúdení) môže dovolací súd pristúpiť len ak sú splnené uvedené predpoklady (po prijatí záveru o prípustnosti dovolania). Aj právna úprava dovolacieho konania obsiahnutá v CSP, podobne ako predchádzajúca právna úprava, dôsledne odlišuje prípustnosť a dôvodnosť dovolania.

19. V dovolaní, prípustnosť ktorého je vyvodzovaná z § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, musí dovolateľ špecifikovať ním tvrdený odklon od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu bližšou konkretizáciou rozhodnutia (rozhodnutí) dovolacieho súdu, ktoré napĺňa pojem ustálená prax dovolacieho súdu (R 83/2018 a 1 Cdo 206/2016, 2 Cdo 203/2016, 3 Cdo 27/2017, 4 Cdo 95/2017, 6 Cdo 27/2017, 6 Cdo 35/2017, 7 Cdo 7/2018). Sama polemika dovolateľa s právnymi závermi odvolacieho súdu, prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia alebo len kritika toho, ako odvolací súd pristupoval k riešeniu niektorého problému, významovo nezodpovedajú kritériu uvedenému

v ustanovení § 421 ods. 1 písm. a/ CSP. Pokiaľ dovolateľ v dovolaní neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil, dovolací súd nemôže svoje rozhodnutie založiť na domnienkach (predpokladoch) o tom, ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie dovolacieho súdu mal dovolateľ na mysli; v opačnom prípade by jeho rozhodnutie mohlo minúť zákonom určený cieľ a mohlo by viesť k procesne neprípustnému bezbrehému dovolaciemu prieskumu priečiaciemu sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v CSP, ale aj (konkrétne) cieľu sledovanému ustanovením § 421 ods. 1 písm. a/ CSP (porovnaj tiež Števíček M., Ficová S., Baricová J., Mesiarkinová S., Bajánková J., Tomašovič M. a kol., Civilný sporový poriadok, Komentár, Praha: C. H. BECK 2016, str. 1382 a tiež 3 Cdo 28/2017, 4 Cdo 95/2017, 7 Cdo 140/2017, 8 Cdo 50/2017, 8 Cdo 78/2017).

20. Bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu nemôže najvyšší súd pristúpiť k posudzovaniu všetkých procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd (2 Cdo 167/2017, 3 Cdo 235/2016, 5 Cdo 13/2018, 7 Cdo 114/2018, 8 Cdo 78/2017).

21. Pri skúmaní, či je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP, sa dovolací súd zameriava na zistenie a posúdenie vzťahu medzi dovolateľom označeným existujúcim rozhodnutím dovolacieho súdu (judikátom), ktoré tvorí súčasť jeho ustálenej rozhodovacej praxe, a novým prípadom. Vychádzajúc z kontextu skoršieho rozhodnutia (judikátu) a jeho skutkového vymedzenia pri tom za pomoci abstrakcie interpretuje v judikáte vyjadrené právne pravidlo (ratio). Táto činnosť dovolacieho súdu je zameraná na zistenie (prijatie záveru), či nový prípad je s ohľadom na jeho skutkový rámec v relevantných otázkach (okolnostiach) podobný alebo odlišný od skoršieho prípadu. Pokiaľ dovolateľ neuvedie, ktoré rozhodnutie treba považovať za „skorší prípad“, dovolací súd nemá podklad pre takéto posudzovanie, čo v konečnom dôsledku znamená, že nemôže prikrôčiť k uskutočneniu meritórneho dovolacieho prieskumu.

22. Dovolateľ sa nestotožnil so skutkovými a právnymi závermi, na ktorých odvolací súd založil svoj rozsudok, avšak ani pri prístupe k jeho dovolaniu podľa obsahu tohto procesného úkonu (§ 124 ods. 1 CSP) nemožno ustáliť, konkrétne ktorú právnú otázku mal na mysli v rámci argumentácie, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu. Z dovolania ani nevyplýva, vo vzťahu ku ktorému rozhodnutiu dovolacieho súdu došlo k judikatórnemu odklonu v riešení tej otázky, ktorú mal na mysli.

23. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že argumentácia dovolateľa týkajúca sa § 421 ods. 1 písm. a/ CSP je nedostatočná a ním uvádzané dovolacie dôvody nie sú v podanom dovolaní vymedzené spôsobom zodpovedajúcim § 431 až § 435 CSP. Vzhľadom na to nemohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu.

IV.

24. Podľa § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a/ bolo podané oneskorene, b/ bolo podané neoprávnenou osobou, c/ smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d/ nemá náležitosti podľa § 428, e/ neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f/ nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

25. Z vyššie uvedených dôvodov najvyšší súd dovolanie žalovaného odmietol podľa § 447 písm. c/ CSP (v časti dovolacích dôvodov podľa § 420 písm. b/, f/ CSP), a vo zvyšku podľa § 447 písm. f/ CSP.

26. Najvyšší súd rozhodnutie o trovách dovolacieho konania neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

27. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 vo výroku vo veci samej a 2 : 1 vo výroku o náhrade trov dovolacieho konania.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.